

16:48

"איך נפלת, פלו?" הם ישאלו כשימצאו אותי. "הייתה לך סחרחורת? הרכבת משקפיים? מעדת?" הם ידברו אליי תוך כדי עבודה. ישימו לי שרוול מתנפח מסביב לזרוע ויחברו אטב פלסטיק לאצבע ויפרשו את כל החוטים היוצאים מאחת המכונות שלהם. מישהו יאיר בפנס לתוך העיניים שלי ומישהו אחר ינבור בכל הכדורים וישים אותם בשקית.

"הרגשת חולשה? את יכולה לחייך אליי? את יכולה ללחוץ לי את היד?"

הם יוציאו אותי מחדר האורחים וזה לא יהיה להם קל, הרי הוא בקושי גדול מספיק בשבילי, על אחת כמה וכמה לשני גברים במדים. הם ישכיבו אותי בתוך האמבולנס, בעולם הלבן-בוהק המסוגר שבו הם גרים, ואני אמצמץ ואאמץ את העיניים ואנסה לצייר לי את פניהם.

"הכול בסדר, פלו," הם יאמרו. "הכול יהיה בסדר, פלו." אפילו שהם לא מכירים אותי. אפילו שלא הרשיתי להם לקרוא לי פלו. אפילו שהיחידה שאי-פעם קראה לי ככה היא אלזי.

אחד מהם ישב איתי בזמן שננוע ברחובות תחת סחרור

של אור כחול. האור יבזיק על פניו בנסיעה והוא יחייך אליי מפעם לפעם וידו איכשהו תמצא את ידי בחשיכה.

כשנגיע לבית החולים יגלגלו אותי במיטה מקרקשת דרך חדר המיון ומבעד לצמד דלתות אדומות, אל אנשים עם אותן שאלות ואותם אורות בוהקים, והם יסיעו אותי לאורך מסדרונות ריקים ויעבירו אותי במכונות שלהם. בחורה מאחורי דלפק תרים את עיניה כשאחלוף על פניה ואז תסב את מבטה, כי אני בסך הכול עוד זקנה במיטה על גלגלים, עטופה בשמיכות ומנסה להיאחז בעולם.

הם ימצאו לי מחלקה, ואחות עם ידיים שקטות. היא תזוז לאט מאוד אבל הכול יתבצע בן-רגע, והאחות בעלת הידיים השקטות תהיה הראשונה שתקשיב בעזרת העיניים. המיטה תהיה חמימה ונעימה ולא אדאג גם כשהאורות יכבו.

כל מה שסיפרתי לכם עוד לא קרה. דבר ממנו לא אמיתי. כי ממש ברגע זה אני שוכבת על רצפת חדר האורחים ומחכה שימצאו אותי. מחכה שמישהו ישים לב שאני נעדרת.

עד שהם יגיעו יש לי הרבה זמן לתכנן מה אני עומדת לומר. הרבה זמן להיזכר בכל מה שקרה, ממש מההתחלה, ולהפוך את הדברים למשהו מובן. משהו מתקבל על הדעת. היה אפשר לחשוב שהדממה תעזור, אבל היא לא. הדבר היחיד שאני שומעת הוא הנשימות שלי, מפלסות את דרכן אחורה וקדימה, ובדיוק כשאני כבר בטוחה שיש לי מחשבה מוכנה ומלוטשת, היא חומקת ממני ואני צריכה לחזור שוב להתחלה.

"בבקשה תנסי להתרכז, פלורנס, אלזי תמיד אומרת.

"תתרכזי כל פעם במילה אחת."

אבל אלזי לא כאן כדי לעזור לי, ואני צריכה לברור את המילים לגמרי לבדי, כי אני קבורה ביניהן ועליי למצוא

מקום לדממה. בחייו של כל אדם יש סוד, משהו שהוא לא מדבר עליו. לכל אחד יש מילים שהוא שומר לעצמו. הדבר החשוב הוא מה עושים עם הסודות. האם גוררים אותם מאחור לתמיד, כמו מזוודה כבדה? או שמוצאים מישהו לספר לו? הבטחתי לעצמי שלעולם לא אספר לאף אחד. שאת הסוד הזה אשמור לנצח. אבל עכשיו, כשאני שוכבת כאן ומחכה שימצאו אותי, אני לא מפסיקה לדאוג שמא זאת היא מנת חלקי. אולי מילות הסיום של הפרק שלי ייאמרו בחדר מלא בז' ושכחה, ואיש מעולם לא היה אמור לשמוע אותן. אף פעם לא באמת יודעים שהגענו לעמוד האחרון עד שמגיעים אליו, לא?

אני תוהה אם כבר הגעתי לסוף הסיפור.

אני תוהה אם עכשיו זה לנצח.

פלורנס

הכול התחיל לפני חודש. בבוקר יום שישי. העפתי מבט ברחבי החדר ותהיתי מה עשיתי עם מדריך השידורים, ואז שמתי לב.

הוא פנה לכיוון ההפוך. הפיל על אדן האח. הוא תמיד פונה לחלון כי קראתי באיזה מקום שזה מביא מזל. אני יודעת שזה לא נכון, כמובן. אבל זה כמו לירוק כשעובר חתול שחור או לא לעבור מתחת לסולם. יש פינה במוח שקצת מתערערת כשלא מקפידים על הכללים. הנטייה הטבעית שלי בדרך כלל היא להאשים את אחת מהמדים, אבל אני תמיד מאבקת אחרי שהן הולכות. לרוב צריך לעבור אחריהן וזה גם עוזר להעביר את הזמן. אז הייתי שמה לב מיד. דבר לא חומק ממני.

”שמת לב למהו?”

מיס אמברוז הגיעה לשיחה השבועית שלנו. חסרת מנוחה. בריח של תרסיס שיער. עם בת דודה בטרורו. החלטתי לבחון אותה. היא סקרה את החדר, אבל היה ברור שהיא לא מתרכזת.

”תסתכלי טוב,” אמרתי. “תקדישי את מלוא תשומת

הלב.”

היא הסירה את הצעיף שלה. "בסדר", אמרה. "בסדר".
חיכיתי.

"הפיל. הפיל על האח." נופפתי לעברו באצבעי. "הוא עם הפנים לטלוויזיה. הוא תמיד עם הפנים לחלון. הזיזו אותו."

היא שאלה אם רציתי שינוי. שינוי! שוב נופפתי באצבע ואמרתי, "לא אני עשיתי את זה."

היא לא התייחסה אליי ברצינות. היא אף פעם לא מתייחסת אליי ברצינות. "בטח אחת המנקות", אמרה. "זו לא אחת המנקות. כשהלכתי לישון אתמול בלילה הפיל היה עם הפנים לכיוון הנכון. כשקמתי הבוקר, הוא היה הפוך."

"שוב התחלת לאבק, פלורנס? אבק זה התפקיד שלנו." לא רציתי להסתכל לה בעיניים. החלטתי להביט דווקא ברדיאטור. "לא הייתי מעזה", אמרתי. היא ישבה בכורסה ליד האח ופלטה אנחה קלה. "אולי הוא נפל?"

"וטיפס בחזרה לבר?"

"אנחנו לא תמיד זוכרים, נכון? לפעמים אנחנו עושים דברים על אוטומט, בלי לחשוב. בטח החזרת אותו הפוך." ניגשתי לאדן האח והפכתי את הפיל, שיפנה שוב אל החלון. לא הורדתי ממנה את המבט לרגע. "זה רק קישוט, פלורנס. לא קרה כלום. להרתיח לנו מים?"

צפיתי בפיל בזמן שנברה במטבח וניסתה למצוא ביסקוויט.

"הם במזווה, על המדף העליון", צעקתי. "מול העיניים שלך."

מיס אמברוז חזרה ובידיה מגש. "האמת היא שהם היו על המדף הראשון. אנחנו לא תמיד יודעים מה אנחנו עושים, נכון?"

בחנתי את הסוודר שלה. היו לו למטה פומפונים קטנים בכל צבע שרק אפשר לדמיין. "לא", אמרתי. "כנראה שלא." מיס אמברוז ישבה ממש על קצה הכורסה. היא תמיד לבשה בגדים עליזים, רק חבל שהפנים שלה לא שיתפו איתם פעולה. אלזי ואני ניהלנו פעם שיחה שלמה על הגיל של מיס אמברוז. אלזי החליטה שהיא בשנות השלושים המאוחרות שלה, אבל לדעתי הרכבת הזאת יצאה כבר מזמן. היא תמיד נראתה כמו מישהי שלא ישנה מספיק, אבל מרחה עוד שכבה של שפתון והתלהבות, כדי לוודא שאיש חוץ ממנה לא יגלה את זה. שוב הבטתי ברדיאטור כי מיס אמברוז אהבה להביט לאנשים בעיניים ולמצוא שם דברים שהם לא חשבו שמישהו ישים לב אליהם.

"אז מה שלומך, פלורנס?"

לרדיאטור הזה היו עשרים וחמש צלעות.

"שלומי טוב, תודה."

"מה עשית השבוע?"

קשה לספור אותן כי אם מביטים בהן הרבה זמן העיניים מתחילות להתבלבל.

"הייתי די עסוקה."

"לא ראינו אותך הרבה בחדר הפנאי. יש הרבה פעילויות

עכשיו, לא התחשק לך להכין כרטיסי ברכה אתמול?"

יש לי מגירה מלאה בכרטיסים כאלה. אני יכולה לברך חצי תריסר אנשים לרגל הולדת בתם היפהפייה במשיכת ידית אחת.

"אולי בשבוע הבא", אמרתי.

שמעתי את מיס אמברוז נושמת עמוק. ידעתי שזה סימן לצרות, כי היא נושמת עמוק רק כשהיא צריכה עודף חמצן כדי להתווכח על משהו.
"פלורנס", אמרה.
לא ענית.

"פלורנס. אני פשוט רוצה להיות בטוחה שטוב לך בצ'רי טרי?"

מיס אמברוז הייתה מהאנשים האלה שתמיד סיימו משפטים בסימן שאלה. כאילו העולם סבל בעיניה מחוסר ודאות שדרש חקירה מתמדת. הבטתי החוצה מבעד לחלון. הכול היה לבנים ובטון, קווים ישרים וזוויות חדות, וחלונות זעירים שמציצים לחיים זניחים. לא היה אופק. אף פעם לא חשבתי שאאבד גם את האופק יחד עם כל השאר, אבל רק כשמזדקנים מבינים שלא משנה באיזה כיוון בוחרים, בסופו של דבר צריך להתמודד עם מרחב גדוש באובדן.
"אולי אנחנו צריכות לשקול מחדש אם צ'רי טרי הוא עדיין המקום המתאים בשבילך?" אמרה. "אולי תיהני יותר במקום אחר?"

הפניתי אליה מבט. "את לא שולחת אותי לגרינבנק."
"בגרינבנק היחס בין אנשי הצוות למספר הדיירים גדול יותר." מיס אמברוז הטתה את ראשה. ראיתי את כל הקמטים הקטנים בצווארה מצטרפים אליו. "תקבלי הרבה יותר יחס אישי."

"אני לא רוצה יחס אישי. אני לא רוצה שום יחס. אני רק רוצה שיעזבו אותי בשקט."

"פלורנס, כשאנחנו מזדקנים אנחנו מאבדים את היכולת להחליט מה הכי טוב בשבילנו. זה קורה לכולם. אולי תיהני בגרינבנק. אולי יהיה לך כף."

"זה לא ממש כיף כשאף אחד לא מקשיב לך," דיברתי אל הרדיאטור.

"סליחה?"

"אני לא עוזבת. את לא יכולה להכריח אותי."
מיס אמברוז התחילה לומר משהו אבל אז בלעה אותו בחזרה. "אולי נמצא פשרה? בואי נראה איך הולך לך בעוד... חודש, נגיד? ואז נעשה הערכה מחודשת."

"חודש?"

"הערכה מחודשת. של כולנו. תקופה על-תנאי."

"על-תנאי? במה פשעתי?"

"זה רק ביטוי, פלורנס. רק ביטוי." נעליה של מיס אמברוז הקישו מנגינה קטנה ומשמימה על השטיח. היא שלפה שתיקה, כמו תמיד, בתקווה שאמלא אותה במשהו שאפשר יהיה לנעוץ בו שיניים, אבל בחוכמתי לא שיתפתי איתה פעולה.

"מקרינים את 'חלף עם הרוח' מחר אחרי הצהריים," אמרה לבסוף, כשהשתיקה לא שירתה את מטרתה.

"כבר ראיתי את זה," אמרתי.

"כולם כבר ראו את זה. זה לא העניין."

"אף פעם לא התלהבתי מקלארק גיבל."

המשכתי להביט ברדיאטור אבל שמעתי את מיס אמברוז רוכנת אליי. "את לא יכולה לקבור את עצמך כאן, פלורנס. חודש על-תנאי, זוכרת? את חייבת לבוא לקראתי."

רציתי לומר, "מי אמר שאני חייבת לבוא לקראת מישהו באיזשהו עניין?" אבל שתקתי. החלטתי להתרכז ברדיאטור ולא הפסקתי להתרכז בו עד ששמעתי את הדלת נטרקת.

"היה לו ריח רע מהפה, לקלארק גיבל, רק שתדעי,"

צעקתי. "קראתי על זה. במגזין."

ישנם שלושה דברים שצריך לדעת על אלזי, והראשון הוא שהיא החברה הכי טובה שלי.

אנשים מחליפים חברים טובים כמו גרביים, תלוי במצב הרוח ועם מי הם מדברים, אבל אלזי תמיד הייתה החברה הכי טובה שלי ותמיד תהיה. הרי זאת בדיוק המהות של החבר הכי טוב, לא? מישהו שעומד לצידך, בטוב וברע. אי אפשר לומר שלא התווכחנו לאורך השנים, אבל זה בגלל שאנחנו הפכים גמורים. אנחנו אפילו נראות הפוך. אלזי נמוכה ואני גבוהה. אלזי קטנה, ולי יש כפות רגליים גדולות. מידה 42. אני מספרת לכולם. כי אלזי אומרת שכשיש כפות רגליים כאלה גדולות כל מה שנשאר זה להשוויץ בהן.

אנחנו מבלות את רוב הזמן יחד, אני ואלזי. אפילו סידרנו ככה שנאכל יחד, כי זה מקל על המדים. תמיד נעים לאכול עם מישהו, כי אין בעולם צליל בודד יותר מסכין ומזלג המקישים לבדם על צלחת.

בהמשך אותו יום, היום שבו מיס אמברוז הציבה לי אולטימטום, אלזי ואני ישבנו ליד החלון בדירה שלי ואכלנו ארוחת צהריים.

"הם עוד לא הוציאו את האף שלהם," אמרתי.

ידעתי שהיא שומעת אותי, האישה במדים הוורודים. היא ארגנה את הארוחה שלי על מגש מטר ממני, ויש לי קול רם וצלול אפילו כשאני לא מרגישה טוב. אלזי אומרת שאני צועקת, אבל אני לא צועקת. אני פשוט רוצה לוודא שמבינים אותי. אפילו הקשתי על הזכוכית ליתר ביטחון.

"דירה מספר שתיים-עשרה," הקשתי. "אמרתי שהם עוד לא הוציאו את האף. הם נמצאים שם כבר כמה ימים, ראיתי את האורות נדלקים ונכבים."

האישה בוורוד ערמה שלולית של שעועית אפויה בעזרת כף. אפילו ריס לא זז אצלה.

אלזי הרימה מבט.

"אל תצעקי, פלו," אמרה.

"אני לא צועקת," אמרתי. "אני מציינת עובדה. יש כל כך הרבה דברים שאסור לי לעשות בימים אלה, אבל לציין עובדה עוד מותר לי. ועדיין לא פיננו את מכולת האשפה הזאת. צריך לשלוח להם מכתב."

"אז למה את לא כותבת?" שאלה אלזי.

הבטתי בה ואז שוב הסבתי את מבטי. "אני לא יכולה לכתוב כי קיבלתי אולטימטום."

"מה זאת אומרת?"

"מיס אמברוז שמה אותי על-תנאי." דיברתי אל הזכוכית.

"במה פשעת?"

"זה ביטוי," אמרתי. "רק ביטוי."

"יפנו את המכולה בקרוב, מיס קלייבורן," אמרה האישה. הסתובבתי אליה. "אסור להם לזרוק ככה בן אדם, צריך לנזוף במישהו."

"הם יכולים לעשות מה שהם רוצים אחרי שאת מתה,"

אמרה אלזי. "העולם שלך בידיים שלהם, פלורנס."

בחצר נאספה ערימה של עלים כתומים ואדומים בשולי הדשא, וכמה מהם התהפכו שוב ושוב על הבטון. "רק בשבוע

שעבר ראיתי אותה. הולכת בשביל הזה עם שקית קניות."

האישה בוורוד נשאה את מבטה. "יש לזה משמעות,"

אמרתי. "לעובדה שראיתי אותה. עכשיו כל מה שהיא הייתה אי-פעם מונח במכולה הזאת."

"הם היו צריכים לפנות את הדירה," אמרה. "לדייר הבא."

שתינו הבטנו בה. היא לא הסגירה כלום.

"מעניין מי זה," תהיתי.

עדיין כלום.

"גם אותי מעניין," אמרה אלזי.

האישה במדים הוורודים קימטה את מצחה בינה לבין עצמה. "הייתי בחופש. ובכל מקרה, מיס ביסל מטפלת בדברים האלה."

הרמתי גבה אל אלזי אבל היא כבר חזרה להתעסק באצבע הדג שלה. אלזי ויתרה בקלות רבה מדי, לדעתי. בחזית המדים של האישה היה תג שעליו היה כתוב כאן לעזרתך. "יעזור לנו מאוד," אמרתי לתג, "אם תשתפי קצת שמועות שהגיעו לאוזניך."

המילים ריחפו זמן־מה באוויר.

"אני רק יודעת שמדובר בגבר," אמרה.

"גבר?" שאלתי.

אלזי נשאה את מבטה. "גבר?"

"את בטוחה?" שאלתי.

כן, אמרה, כן, היא די בטוחה.

אלזי ואני החלפנו מבטים מעל מפת השולחן. בצ'רי טרי היו מעט מאוד גברים. אפשר היה לראות אותם מפעם לפעם, שתולים בפינת הטרקלין הציבורי או משוטטים בגנים לאורך שבילים שלא הוכילו לשום מקום, חוץ מאשר לנקודת ההתחלה שלהם. אבל רוב הדיירים היו דיירות. נשים שאיבדו את הגברים שלהן מזמן. אם כי המילה "איבדו" תמיד נשמעה משונה באוזניי, כאילו הן השאירו את הבעלים שלהן בטעות ברציף של תחנת רכבת.

"מעניין כמה אנשים הלכו ללוויה שלה," אמרתי. "של

האישה מדירה שתים־עשרה. אולי היינו צריכות להתאמן."

"בימינו לא הרבה מגיעים," אלזי הידקה את הקרדיגן

שלה לגופה. הוא היה בצבע מהגוני. הוא לא החמיא לה.

"זו הבעיה כשמזדקנים. רוב המוזמנים שלך כבר הגיעו לשם

לפניך."

"היא לא הייתה כאן הרבה זמן," אמרתי.
אלזי העמיסה פירה על המזלג שלה. "תזכירי לי איך
קראו לה?"

"ברנדה, נראה לי. אולי ברברה. או בכלל בטי."
כל החיים שלה – של ברנדה, או ברברה או בכלל בטי
– היו במכולה הזאת. היו שם קישוטים שאהבה וציורים
שבחרה במו ידיה. ספרים שקראה או שכבר לא תסיים,
תמונות שנתלשו מהמסגרות שלהן כאשר הוטחו במתכת.
תמונות שניקתה מהן אבק וטיפלה בהן, תמונות של אנשים
שאינם וכבר לא יוכלו לשלוף את עצמם מערימת הפסולת.
כמה קל להיפטר, כמה קל לפרק. חיים קטנים, היו ואינם.
לא נשאר דבר שיעיד שהייתה שם. הכול היה בדיוק כפי
שהיה לפניה. כאילו מישהו שם סימנייה בתוך חייה וסגר
את הספר בטריקה.

"מעניין מי יאבק את התמונה שלי אחרי שאמות," תהיתי.
שמעתי את אלזי מניחה את הסכום על שולי הצלחת.
"מה זאת אומרת?"

בחנתי את המדרכה. "אני שואלת את עצמי אם השארתי
חותם בעולם."
"זה בכלל משנה, פלו?" שאלה.

מחשבותיי נמלטו בלחישתה. "כן, זה משנה. זה משנה
מאוד."

כשהסתובבתי, אלזי חייכה אליי.

"מי מהן זאת הייתה?" שאלתי.
המדדים הוורודים השאירה אותנו עם עוגת תה של טאנוק
ושידורי הגל הקל של הבי-בי-סי. אלזי התעקשה שעכשיו
קוראים לתחנה רדיו שתיים, אבל אולי היא כבר התייאשה
מלתקן אותי.

"זאת שיש לה צרבת וחבר שקוראים לו דריל," אמרה אלזי. צפינו במדים עולה במדרגות של הדירות ממול, הבזקים ורודים על פני רקע בז'. "היא אוהבת לעשות עניין מכל שטות."

"זאת עם הראש על הכתפיים?" שאלתי.

"לא," אלזי ערכבה את התה. "זאת באה בשבת. מדים כחולים. אוזניים קטנות. את מוכרחה לנסות לזכור את זה. זה חשוב."

"למה זה חשוב?"

"כי ככה, פלורנס. ככה זה. אני לא תמיד אהיה כאן כדי להזכיר לך, ותצטרכי לזכור את הדברים האלה לבד."

"אני תמיד מתבלבלת," אמרתי. "יש כל כך הרבה מדים." באמת היו כל כך הרבה מדים. "צבא העוזרות" של מיס ביסל. הן צעדו ברחבי צ'רי טרי, מאכילות ורוחצות ומעבירות זקנים ממקום למקום כמו קלפי משחק. דיירים מסוימים היו זקוקים ליותר עזרה מדיירים אחרים, אבל לאלזי ולי היה מזל. אנחנו היינו ברמה מספר אחת. האכילו והשקו אותנו, אבל חוץ מזה הניחו לנו לנפשנו בדרך כלל. מיס ביסל אמרה שהיא פוקחת את העין התורנית שלה על רמה אחת, וזה נשמע כאילו יש לה שלל עיניים שעומדות לרשותה כדי לוודא שכולם הולכים בתלם. מי שהגיע לרמה שלוש הועבר הלאה, קהל לא רצוי לחייהם של אחרים. רוב הדיירים ששהותם התארכה מעבר לרצוי נשלחו לגרינבנק, שבניגוד לשמו – "הגדה הירוקה" – לא היה ירוק ולא שכן על גדה אלא היה מקום שבו אנשים חיכו לאלוהים בחדרים ממוספרים, משוועים אל העבר, כאילו העבר עשוי להופיע איכשהו ולהציל אותם.

"מעניין באיזו רמה הוא," הצצתי אל מספר שתיים-עשרה.

"הבחור החדש."

"אה, לפחות שתיים," אמרה אלזי. "כנראה שלוש. את יודעת איך זה גברים. אין להם ממש כושר עמידה."
 "אני מקווה שהוא לא שלוש. אם כן, אף פעם לא נראה אותו."
 "למה בשם שמים שתרצי לראות אותו, פלורנס?" אלזי התרווחה, והקרדיגן שלה התמזג עם השידה.
 "זה עוזר להעביר את הזמן," אמרתי. "כמו הגל הקל."

ישבנו ליד החלון בדירה שלי כי אלזי אומרת שהנוף משם טוב יותר, ואחר הצהריים השתרך לו לנגד עינינו. לרוב קורה משהו בחצר. בכל פעם שהפתיל שלי מתקצר אני מביטה אל מחוץ לחלון. זו ההמצאה הכי טובה מאז לחם פרוס. הרבה יותר מהנה מצפייה בטלוויזיה. גננים ומנקים ודוורים. אף אחד לא שם לב לאף אחד אחר. כל החיים הקטנים והנבדלים האלה, וכולם מנסים לעבור אותם מהר כדי להגיע לצד האחר, אם כי אני בכלל לא בטוחה שמה שיגלו כאן ימצא חן בעיניהם. אני בספק אם זה קשור לאישה שהגישה לנו שעועית אפויה, אבל זמן קצר לאחר מכן הגיעו לאסוף את המכולה. צפיתי בהם. הם העמיסו חיים שלמים על משאית ונסעו משם. לא נותר על המדרכה ולו סימן שיעיד איפה עמדה המכולה.

ראיתי מישהו עובר בחלל שבו היא עמדה. הכול המשיך כרגיל. אנשים מיהרו ממקום למקום כדי לחמוק מהגשם, מדים עלו וירדו במדרגות, יונים העבירו את הזמן לאורך המרזבים וחיכו לזמן המתאים להתעופף למקום אחר. התחושה הייתה שהחותרים שהשאירה האישה הזאת על העולם היה זניח כל כך, חסר חשיבות כל כך, עד שהתפוגג ברגע שבו עזבה.

”את רגשנית מאוד היום, פלורנס.”
”רק ציינתי עובדה,” אמרתי. ”יש הרבה דברים שאסור לי לעשות בימים אלה, אבל לציין עובדה עוד מותר לי.”
הייתי בטוחה למדי שהיא חייכה, אבל לא ידעתי בוודאות כי לא העזתי להביט בה.

המשכתי לפקוח עין על דירה מספר שתיים-עשרה, אבל לא קרה בה שום דבר מעניין. בערך בשלוש מים ביסל עלתה במדרגות הקומה. היא החזיקה לוח כתיבה ונראתה טרודה.
”מים ביסל,” אמרתי והצבעתי.

”אכן,” אמרה אלזי.
”יש לה לוח כתיבה, אלזי. היא בטח בודקת באיזו רמה הוא.”
”כנראה,” אמרה.

העברנו את אחר הצהריים בעזרת קנקני תה, אבל שטף האור הסתווי של ספטמבר האריך את השעות ומתח את היום עד לקצה קצהו. ספטמבר תמיד היה חודש משונה בעיניי. כל הזמן רק חיכינו שהקור יגיע, סופו המוחלט של החום, ונדמה שרוב הזמן רק בהינו בשמים, בציפייה לאות שהשינוי באמת קורה. הקיץ המתארך כבר נעלם מזמן אבל עדיין לא הגענו לקרה, להחלקה על מדרכות מכוסות קרח ולהבל פה דוקרני של בוקר חורפי. במקום זאת נתקענו בחיים בצבע אפור-מדרכה תחת שמי דייסה. כל אחר הצהריים התנהל באותה צורה. בסביבות השעה ארבע אחת מאיתנו אמרה שהלילות מתארכים והיינו מהנהנות בהסכמה. היינו מחשבות בינינו כמה ימים נשארו עד חג המולד, ואומרות כמה מהר עובר הזמן, והדיבור על הזמן שעובר מהר עזר קצת להעביר את הזמן.

החורפים בצ'רי טרי היו תמיד ארוכים מהרגיל, והחורף הזה יהיה החמישי שלי. קראו לזה דיור מוגן אבל לא ממש הבנתי ממה מגינים עלינו. העולם עדיין ארב בחוץ. הוא התגנב דרך העיתונים והטלוויזיה. הוא חמק מבעד לסדקים בשיחות שהתנהלו מסביב והתנגן מהטלפונים הניידים. אותנו החביאו, אותנו אספו והרחיקו מעין כול, ופעמים רבות תהיתי שמא דווקא העולם הוא שעליו מגינים מפנינו. "הלילות מתארכים, נכון?" שאלה אלזי.

הבטנו באורות שהתחילו להידלק בדירות ממול. שורות של חלונות. פאזל של אנשים ששעות הערב שלהם זלגו לדמדומי ספטמבר. זו השעה שבה אפשר להציץ לחיים שונים, לקלוט פיסה ממישהו אחר, לפני שעולמו מוגן בוולון ושוקע בחשאינות. "מישהו נכנס," אמרתי.

רוב המדים הלכו הביתה, ומיס ביסל והמיני מטרן שלה כבר מזמן האיצו על פני האורות בקצה כביש הגישה ונעלמו במחלף, אבל בסלון של דירה מספר שתים-עשרה נדלקה נורה. היא הבהבה כמו סליל של סרט קולנוע וצפיתי, תמונה אחר תמונה, באיש פוסע ברחבי החדר. איש בגיל העמידה, חשבתי, אבל לא הייתי בטוחה, בגלל האור הקלוש.

הנשימה נעתקה מגרוני. "כמה מוזר," אמרתי. "כמה ימים נשאר עוד חג המולד?" שאלה אלזי. "רוצה לספור איתי?"

"לא," אמרתי. "לא ממש."

"תשעים ושמונה," אמרה. "תשעים ושמונה!"

"באמת?"

צפיתי באיש. הוא היה לבוש במעיל וחבש כובע ועמד בגבו אלינו, אבל מדי פעם הראה את שולי פניו, והראש שלי ניסה לפענח את מה שרואות עיניי.

"ממש מוזר, לחשתי.

"נכון, אלזי סילקה פירורי עוגה מהמפה. "כאילו זה היה אתמול."

האיש פסע ברחבי החדר. משהו באופן שבו הרים את הצווארון, במשיכת הכתפיים שלו, גרם לקרביים שלי להתהפך. "נכון. אבל זה לא יכול להיות."

"זה נכון. תשעים ושמונה. ספרתי אותם כשבזבזת את הזמן שלך על בהייה מהחלון."

קימטתי את מצחי אל אלזי. "תשעים ושמונה מה?"
"ימים עד חג המולד."

"לא התכוונתי..." חזרתי אל החלון, אבל הנורה נכנעה והאיש עם הצווארון ומשיכת הכתפיים נעלם. "היה נדמה לי שזיהיתי מישהו."

אלזי הביטה אל החשיכה. "אולי אחד הגננים?"

"לא, בדירה מספר שתיים-עשרה." הבטתי בה. שיניתי את דעתי והסתובבתי שוב. "אולי אני טועה."

"חשוך, פלורנס. קל לטעות."

"כן, זה מה שקרה, אמרתי. "טעיתי."

אלזי חזרה לאסוף פירורים ואני מתחתי את שרוולי הקרדיגן המופשלים.

"לשים עוד בול עץ באח?" שאלתי. "התקרר קצת, לא?"

"פלורנס, חם כאן כמו בכבשן."

הבטתי אל הצללים והחלון של דירה שתיים-עשרה החזיר אליי מבט. "אני מרגישה כאילו קפא לי הדם."

"הדם?"

אין ספק שטעיתי.

כי כל אפשרות אחרת הייתה בלתי אפשרית.

"זה רק ביטוי, אמרתי. "רק ביטוי."

רק ביום שלישי בצהריים ראיתי אותו שוב. אלזי הלכה לטפל בציפורניים של הרגליים שלה, וזה תמיד לוקח זמן כי קשה לקצוץ אצלה. אחת מהמדים ניקתה אבק בדירה ואני פקחתי עליה עין, כי גיליתי שאנשים עושים עבודה יסודית יותר אם מפקחים עליהם. נראה שהן תמיד מודות לי כשאני מצביעה על מקום שפספסו. "איך היינו מסתדרות בלעדייך, מיס קלייבורן," הן אומרות.

המדים המסוימת הזאת עבדה ברשלנות יוצאת דופן. רגליים שטוחות. מפרקי יד קטנים. עגילים באף, בשפתיים, בגבות – בכל מקום חוץ מהאוזניים.

בחוץ שרר ערפל. ערפל כזה שמצמיד את השמים לאופק ומונע מאור שמש לחדור, אבל ראיתי אותו ברגע שפניתי אל החלון. הוא ישב על אחד הספסלים באמצע החצר והביט למעלה, אל דירה מספר שתיים-עשרה. היו לו אותו כובע ואותו מעיל אפור, אבל לא בגלל זה זיהיתי אותו. זיהיתי אותו בגלל האופן שבו משך את הצווארון. האופן שבו חבש את המגבעת. עצם המראה שלו. תמיד שמים לב למישהו שמכירים, גם במקום זר או בקהל גדול. יש משהו בכן אדם שמתיישב לך בעיניים.

רציתי להצביע עליו בפני הבחורה עם העגילים. רציתי לוודא שגם היא רואה אותו. שומעים על זה, לא? ראש של זקנים ממציא דברים משום מקום ומדמיין כל מיני שטויות כדי למלא את החלל הריק. אבל הבחורה הייתה באמצע שיחה עם עצמה וניקתה במטלית אבק את אדן האח. ואני על-תנאי. מיס אמברוז לא נכנסה לפרטים, אבל הייתי די בטוחה שהזיות לא יתקבלו בעין יפה.

כשהבטתי שוב האיש עדיין ישב שם, אבל כעת היו

מרפקיו שעונים על גב המושב, כמו שהשעינ אותם תמיד.
צפיתי בו והרגשתי שהצבע אוזל מפניי. רציתי לדפוק על
הזכוכית כדי שיסתובב, אבל לא יכולתי.

”מיס קלייבורן?”

כי אם הייתי דופקת, אולי לא הייתי מצליחה להסב ממנו
שוב את מבטי.

”מיס קלייבורן? הכול בסדר?”

לא זזתי מהחלון. ”לא, ממש לא,“ אמרתי. ”שום דבר לא
בסדר מבחינתי.”

”אבל ניקיתי את האח כבר פעמיים. אם אני אנקה אותה
שוב אני אאחר לדירה הבאה.”

הבחורה עמדה מול הטלוויזיה עם תרסיס. העגילים כיסו
את פניה כמו סימני פיסוק.

”לא אדן האח,“ אמרתי. ”בחוף. רוני בטלר. על ספסל.

את רואה אותו?”

לפעמים מילים פשוט נושרות מהפה. ועוד כשהן יוצאות
יודעים שזה לא בסדר, אבל אז כבר מאוחר מדי, וכל מה
שנשאר הוא להקשיב לעצמך. הבחורה שאלה, ”מי זה רוני
בטלר?” והסקרנות סידרה את כל העגילים שלה מחדש על
פניה.

”מישהו מהעבר. מישהו שהכרתי פעם.”

משכתי בשולי הווילון אף על פי שהוא היה ישר לחלוטין.
הבחורה התחילה לאסוף את התרסיסים והמטליות וכלי
הניקוי ולסדר אותם בסל ורוד קטן. ”איזה יופי, לא? תוכלו
לקשקש קצת.”

שוב הבטתי אל החצר. הוא עמד עכשיו, ובעודי צופה
הוא צעד בשביל שהוביל אל השער הראשי. ”לא,“ אמרתי.

”זה לא יופי. זה לא יופי בכלל.”

"למה לא?"

חיכיתי לפני שעניתי. חיכיתי עד שהסל התמלא, עד ששמעתי את טריקת הדלת ואת קול גרירת הרגליים של הנערה במסדרון שבחוץ. חיכיתי שכל זה יסתיים לפני שעניתי לשאלה. וכשעניתי, המילים בכל זאת בקעו בלחישה. "כי רוני בטלר טבע ב-1953."

"את מדמיינת לפעמים שאת רואה דברים?"
אלזי חזרה מהכירופוד והתפעלה מבעד לגרבוניס מהעבודה שעשה. "בטח, כל הזמן," אמרה.
"באמת?"

"כן, בוודאי." אלזי מתחה את הבהונות שלה והן התחככו בקול פצפוף בכלא שלושים הדנייר שלהן. "אני מדמיינת שיורד גשם, אבל כשאני יוצאת החוצה אני מגלה שלא. והרבה פעמים אני מדמיינת שיש במקרר יותר חלב ממה שבאמת יש לי."

"לא, אני מתכוונת לאנשים. יוצא לך לדמיין אנשים?"
אלזי הפסיקה לפתל את האצבעות והרימה את מבטה. "איזו שאלה מוזרה. לא נראה לי," אמרה. "אבל בעצם, לא הייתי יודעת, נכון?"

לא זותי מהחלון מאז שראיתי אותו. או חשבתי שראיתי אותו. צפיתי באנשי צוות נעלמים לתוך בניינים וכאורחים שנאלצו להסתובב במתחם בחברת קרובים דהויים, אבל לא ראיתי שוב את האיש הזה. דירה מספר שתיים-עשרה הייתה שקטה וחשוכה, והספסל היה נטוש. אולי המצאתי אותו. אולי הראש שלי התחיל לחצות את הגשר בין ההווה והעבר ולא טרח לחזור.

אלזי הביטה בי. "את מי נדמה לך שראיתי?" שאלה.

"אף אחד, התחלתי ליישר את הקישוטים על השידה. אני צריכה ללכת לאופטיקאי. אני צריכה להחליף משקפיים."

"לא מזמן החלפת אותם," אמרה. "ולמה את לא מפסיקה להרים דברים ולהחזיר אותם בדיוק לאותו מקום?" הנחתי לחוף הים של ברייטון והבטתי בה. את הדאגות של אלזי אפשר להכניס לתוך קופסת גפרורים. "ראית מישהו?" שאלתי. "כשהיית בדרך לכאן?" היא קימטה את מצחה. "לא מישהו מיוחד," אמרה. "למה, את מי את ראית?" "מיס ביסל," אמרתי. "מישהו מחלק מכתבים. הדרור?"

הנהנתי. "והאישה המזורה הזאת מדירה ארבע. פנים עגולות. אף פעם לא מדברת. קשה לה לעלות במדרגות. גברת האנימן?"

"נדמה לי," אמרתי. "וראיתי גם את דורה דנלופ. היא לא לבשה כותונת לילה. הייתה בכגדים רגילים לגמרי." אלזי הרימה גבה. "שולחים אותה לגרינבנק, את יודעת. כך שמעתי."

הרגשתי שהחלל מאחורי עיניי מתחיל להתמלא. "היא לא תחזיק שם מעמד," לחשתי. אלזי לא ענתה, אבל היה נדמה לי שראיתי אותה מושכת קצת בכתפיה.

"אז לא ראית אף אחד מעניין?" שאלתי.

"לא, אף אחד."

שתיתי קצת תה.

"אולי כבר תגידי מי זה, פלורנס?"

"פשוט חשבתי שראיתי מישהו שהכרנו פעם," אמרתי

אל הספל. "לא זוכרת איך קוראים לו."

"הו, מעניין מי זה. מישהו מבית הספר? מהמפעל?"
גמעתי עוד לגימת תה. "לא בטוחה. אני לא מצליחה
למקם אותו."
"אני בטוח אצליח." אלזי כחנה את החצר הריקה מבעד
לזכוכית. "תמיד זיהיתי פנים טוב יותר ממך."
היא היחידה שנשארה. היחידה שתדע אם הראש שלי
הסתלק סופית והניח לי להסתדר בכוחות עצמי. אבל לפני
שישים שנה ארזנו את העבר ועטפנו אותו היטב, והבטחנו
לעצמנו שלעולם לא נדבר עליו שוב. עכשיו אנחנו זקנות.
עכשיו אנחנו נשים אחרות, והייתה לנו הרגשה שכל מה
שעבר עלינו קרה למישהו אחר, ואנחנו פשוט עומדות
ומביטות על הכול מהעתיד.
היא ניסתה להתבונן קצת יותר אל תוך החושך. "אני
מקווה שגם אני אבחין בו."
"גם אני," אמרתי אל הספל.